

Годишен доклад на ЕЦБ за 2007 г.

Резолюция на Европейския парламент от 9 юли 2008 г. относно годишния доклад на ЕЦБ за 2007 г. (2008/2107(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид годишния доклад на Европейската централна банка (ЕЦБ) за 2007 г.,
 - като взе предвид член 113 от Договора за ЕО,
 - като взе предвид член 15 относно приложения към Договора Протокол за Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка,
 - като взе предвид своята резолюция от 2 април 1998 г. относно демократичната отчетност на третия етап от Икономическия и паричен съюз (ИПС)¹,
 - като взе предвид своята резолюция от 20 февруари 2008 г. относно интегрираните насоки за растеж и работни места (част: основни насоки за икономическите политики на държавите-членки и Общността): начало на новия цикъл (2008-2010 г.)²,
 - като взе предвид съобщението на Комисията „ИПС@10: успехи и предизвикателства след 10 години Икономически и паричен съюз“ (COM(2008)0238),
 - като взе предвид прегледа на ЕЦБ относно финансовата стабилност от декември 2007 г. и доклада ѝ относно финансовата интеграция в Европа от април 2008 г.,
 - като взе предвид пролетните икономически прогнози на Комисията за 2008-2009 г.,
 - като взе предвид член 45 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на Комисията по икономически и парични въпроси (А6-0241/2008),
- А. като има предвид, че БВП в еврозоната нарасна с 2,6 % през 2007 г. (спрямо 2,7 % през 2006 г.) въпреки засилената нестабилност, която бе предизвикана от финансовите сътресения през втората половина на годината;
- Б. като има предвид, че равнището на инфлацията беше 2,1 %, спрямо 2,2 % през 2006 г., въпреки икономическата среда, която се характеризираше със значителен натиск в посока на увеличение на цените;

¹ ОВ С 138, 4.5.1998 г., стр. 177.

² Приети текстове, Р6_ТА(2008)0058.

- В. като има предвид, че ЕЦБ продължи да коригира лихвените проценти през 2007 г., до 4,0 % през юни 2007 г. от 3,5 % през декември 2006 г., и поддържаше това ниво през второто полугодие;
- Г. като има предвид, че в изявления на Международния валутен фонд (МВФ) и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие се призовава за много предпазлив подход към повишаването на лихвените проценти в еврозоната;
- Д. като има предвид, че през 2007 г. обменният курс на еврото се повиши с 6,3 % в номинално ефективно изражение и че повишението бе особено подчертано спрямо щатския долар (11,8 %);
- Е. като има предвид, че финансовите сътресения и големите неравновесия в глобален мащаб представляват риск за световния икономически растеж и развитието на обменните курсове;
- Ж. като има предвид, че през 2008 г. се очаква инфлацията в еврозоната да се повиши между 2,0 % и 3,0 %, отразявайки до голяма степен текущата тенденция на повишени цени на основните стоки, преди да се понижи до по-умерени стойности между 1,2 % и 2,4 % през 2009 г.;
- З. като има предвид, че основната цел на ЕЦБ и на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ), както е посочено в член 105 от Договора за ЕО, е поддържането на ценова стабилност и едновременно с това подкрепа на общите икономически политики на Общността; като признава пълната независимост на ЕЦБ и на ЕСЦБ в този контекст;
- И. като има предвид, че ЕЦБ е изправена пред дилемата да отговори на предизвикателствата на растящата инфлация и първите признаци на икономическо забавяне в резултат на финансовите сътресения от последните месеци;
- Й. като има предвид, че Парламентът желае да помогне за засилване на ролята и международната позиция на ЕЦБ и на еврозоната на международната сцена;

ЕЦБ днес

1. Приветства факта, че десет години след създаването на Икономическия и паричен съюз както ЕЦБ, така и еврото са уважавани и общоприети в световната икономика и отбелязва, че еврото се превърна в призната в световен мащаб валута, която е почти равностойна на щатския долар;
2. Припомня, че Договорът за ЕО прави ясно разграничение между целите на ЕЦБ за ценова стабилност, от една страна, и за подкрепа на общите икономически политики, от друга, и следователно тези две цели не могат просто да се разглеждат като заменими; признава пълната независимост на ЕЦБ при изпълнението на тази двойна функция и приветства факта, че Договора от Лисабон следва да предостави на ЕЦБ статус на институция на ЕС, която притежава правосубектност и ясно установено независимо политическо и финансово положение; счита, че признаването на ЕЦБ за институция на ЕС повишава отговорността на Парламента и, по-специално, на неговата комисия, която отговаря за икономическите и парични въпроси, като институция, на която ЕЦБ е подотчетна за решенията си относно

паричната политика;

3. Приветства Кипър и Малта в ИПС и отбелязва тяхното успешно присъединяване;

Финансова стабилност

4. Признава отличната работа на ЕЦБ при управлението на финансовите сътресения, които бяха предизвикани от кризата с високорисковите ипотечни кредити в САЩ, по-специално започналата на 9 август 2007 г. операция, която осигури ликвидност на пазарите в размер на 95 млрд. евро чрез търг с фиксиран лихвен процент от 4,00 %, следвайки същата процедура като обичайните пазарни операции на ЕЦБ; отбелязва, че операцията, заедно с операциите за „фино регулиране“ и последвалите я мащабни седмични операции за рефинансиране, успяха да стабилизируют силно краткосрочните лихвени проценти; смята, че това отново показва ценността на общата парична политика, която се провежда от ЕЦБ, за стабилизиране на икономиката в периоди на нестабилност;
5. Споделя становището на ЕЦБ, че все по-голямата сложност на финансовите инструменти и непрозрачността на участията на финансовите институции могат да доведат до повишена несигурност във връзка със степента на съответния риск, крайния носител на риска и степента на потенциалните загуби;
6. Подчертава необходимостта от създаване на рамка на ЕС за финансов надзор, подчертава, че макар Договорът за ЕО да не възлага на ЕЦБ никаква пряка отговорност, свързана с пруденциалния надзор над кредитните институции и стабилността на финансовата система, е необходимо ЕЦБ да участва активно в надзора;
7. Счита, че ЕЦБ стана по-силна с успешното справяне с текущата финансова криза; приветства повишената надеждност и международно признание на ЕЦБ; призовава Еврогрупата да последва примера на ЕЦБ и да повиши своя експертен опит и координация по въпроси, свързани с регулирането и надзора над финансовите пазари;
8. Подчертава засилената необходимост от сътрудничество между централните банки и надзорните органи за поддържане на стабилността на финансовите пазари, по-специално отчитайки все по-интегрираните финансови системи; приканва от ЕЦБ да продължи усилията си за подобряване на интеграцията и комуникациите в рамките на ЕС, както и в отношенията си с други централни банки и съответни институции, по-специално във връзка с отношенията с Bank of England, тъй като Лондон е най-важният финансов център в Европейския съюз; призовава ЕЦБ да играе активна роля в различните форуми за обсъждане на промени в надзора, като например последващите действия в рамките на процеса „Lamfalussy“;
9. Признава, че основните централни банки, като например ЕЦБ и Федералният резерв на САЩ, отправиха предупреждения срещу подценяването на рисковете за икономиката както преди „спукването на балона“ в сектора на информационните технологии през 2000/2001 г. така и преди кризата с високорисковите ипотечни кредити през 2007 г.; отбелязва, че финансовите пазари не реагираха ефективно на тези предупреждения; следователно изисква от ЕЦБ да извърши анализ на тази реакция и да предложи как да бъде подобрена връзката между подобни далновидни

предупреждения и реакциите на пазара; в контекста на неотдавнашните финансови сътресения призовава ЕЦБ да анализира и оцени последиците от финансовата криза и да проучи дали разполага с достатъчно инструменти за справяне с презгранична европейска финансова криза и какви правомощия са й необходими за подобряване на пруденциалния макронадзор в еврозоната;

Развитие в икономическата и паричната област

10. Отбелязва продължаващата дискусия относно определянето на ценовата стабилност, във връзка с която някои защитават прякото регулиране на инфлацията; въпреки това смята, че системата от два стълба на основата на МЗ е най-подходящият начин за измерване на ценовата стабилност; призовава ЕЦБ да вземе мерки за непрекъснато подобряване на тази система; признава добавената стойност на допълнителната информация и ранното предупреждение за инфлационен риск и оперативната свобода на действие, които система от този род осигурява;
11. Подчертава, че рисковете от неравномерното икономическо развитие в еврозоната може да нараснат с увеличаване на членския състав, тъй като различията в размера и степента на развитие на икономиките на държавите членки се засилват; призовава ЕЦБ да обърне специално внимание на това положение и да разгледа тези рискове на ранен етап, както и да уведоми държавите-членки за тях;
12. Призовава всички държави-членки, участващи в еврозоната, решилите да не участват държави-членки, както и държавите-членки, кандидатстващи за присъединяване, да отбележат тези предизвикателства и следователно, да съблюдават изцяло критериите на Пакта за стабилност и растеж или съответно да изпълняват критериите от Маастрихт, тъй като това, наред с финансовото консолидиране и поддържането на политика по отношение на възнаграденията, съобразена с развитието на растежа и производителността, осигурява най-силната защита срещу предизвикателства, породени от неравномерно развитие;
13. Подчертава, че предвид новото коригиране на прогнозата за растежа, всяко допълнително повишение на лихвените проценти следва да се извършва предпазливо, за да не се изложи на опасност икономическият растеж; посочва, че за да се подпомогне икономическото възстановяване, държавите-членки трябва да извършат както необходимите структурни реформи, така и инвестиционни дейности;
14. Очаква Съветът да третира по еднакъв начин всички държави-членки, кандидатки за еврозоната, и да съблюдава изцяло оценката и препоръките на ЕЦБ относно тяхната готовност за присъединяване към еврозоната;
15. Отбелязва повишението на стойността на еврото, особено спрямо щатския долар; подчертава целта за ценова стабилност, но признава, че големите и бързи промени в обменния курс на еврото не следва да възпрепятстват възможностите на ЕЦБ да управлява своята парична политика, изправена пред източник на инфлация или, обратно, пред тежки перспективи за растеж на зависимите от износа държави; изисква от ЕЦБ да наблюдава това развитие и ако сметне за необходимо, да предприеме действия и отправя покана към Еврогрупата, Комисията и ЕЦБ да засилят координацията на действията си в областта на лихвената политика;

16. Признава растящия натиск върху инфлацията в посока увеличение, за който особено допринасят цените на хранителните продукти и на енергията; призовава ЕЦБ да активизира диалога си с националните централни банки по въпроса, за да се съдейства за силно акцентирание върху ценовата стабилност в световен мащаб;

Управление и ефективно вземане на решения

17. Припомня продължаващия призив за по-голяма прозрачност в ЕЦБ, която би довела до по-голяма надеждност и предвидимост, и оценява вече извършените подобрения в тази област; във връзка с това признава трудностите, свързани с публикуването на протоколите от заседанията на Управителния съвет на ЕЦБ, тъй като различията в индивидуалните позиции биха могли да бъдат тълкувани като израз на национални интереси, водейки така до натиск от страна на правителствата на държави-членки върху членове на Управителния съвет; изисква от ЕЦБ да представи на Парламента и на обществеността годишно обобщение на взетите мерки за подобряване на дейността ѝ в съответствие с настоящата резолюция;
18. Счита, че диалогът по паричната политика между Парламента и ЕЦБ е успешен и по-нататък следва да бъде доразвит; подчертава, че последващата отчетност на ЕЦБ е от основно значение за доверието, а следователно за стабилността, на финансовите пазари; счита, че за единството на Изпълнителния съвет и на Управителния съвет на ЕЦБ е важно да продължат да вдъхват доверие при публичното си представяне; подкрепя целенасочена информационна политика от страна на ЕЦБ спрямо Парламента, Съвета, Комисията и Еврогрупата; изразява разочарование от ниската степен на ангажираност, която ЕЦБ показва в отговора си на резолюцията на Парламента от 12 юли 2007 г. относно годишния доклад на ЕЦБ за 2006 г.¹; силно подчертава, че призивът за подобрене на комуникационната политика на ЕЦБ трябва да се разглежда единствено в контекста на едновременното запазване на независимостта на ЕЦБ и нейните органи;
19. Призовава ЕЦБ в изложенията, следващи приетите от нейния Управителен съвет решения, да обяснява ясно дали в хода на обсъжданията лесно е бил постигнат консенсус или различните становища са се запазили, тъй като това би осигурило повече информация на пазарите, без да препятства общата европейска перспектива за решението на Управителния съвет на ЕЦБ;
20. Призовава ЕЦБ да представи идеите си за реформи в структурата на своя Управителен съвет, предвид факта, че от 1 януари 2009 г. броят на управителите се очаква да надхвърли 15; отбелязва, че с нарастването на броя на страните в еврозоната реформите ще станат дори още по-необходими; подкрепя предишното предложение на ЕЦБ, според което икономическата тежест на участващите държави-членки следва да бъде разглеждана като най-съществения фактор за ротационните права на гласуване и че за да се гарантира ефективност, броят на вземащите решения лица трябва да бъде поддържан нисък;
21. Счита, че независимостта на ЕЦБ, включително процедурата по назначаване на членовете на нейния Изпълнителен съвет, доказва своята значимост; подчертава, че член 112, параграф 2, буква б) от Договора за ЕО предвижда членовете на Изпълнителния съвет да се назначават измежду лицата, които притежават призната

¹ Приети текстове, P6_TA(2007)0349.

компетентност и професионален опит по парични или банкови въпроси и подчертава, че тяхната националност не би следвало да е от значение и че те ще продължат да бъдат оценявани по строгите критерии, посочени в Договора за ЕО, като например този за квалификацията им; счита, че предварителната демократична отчетност и прозрачност биха се подобрили, ако Съветът оценява няколко потенциални кандидати и ако впоследствие кандидатът, предложен от Съвета, подлежи на одобрение чрез гласуване от Парламента;

22. Счита, че предвид бъдещия статус на ЕЦБ съгласно Договора от Лисабон, ролята на Парламента при назначаването на членове на Изпълнителния съвет следва да нарасне; подчертава готовността си, наред с другите институции, да проучи възможности за подобрене на процедурата за назначаване преди следващото подновяване на Изпълнителния съвет през 2010 г.;
23. Признава нарастващата роля на Еврогрупата и на нейния председател за определяне на голяма част от икономическия дневен ред на Европейския съюз, по-специално по-формалната структура и централната роля при координиране на икономическата политика в Еврогрупата, както се посочва в член 136 от Договора за ЕО, изменен с Договора от Лисабон, също за държавите-членки, които не участват в еврозоната; подкрепя затвърждаването на тенденцията еврозоната да говори на международни форуми с един глас, както предвижда член 138 от Договора за ЕО, изменен с Договора от Лисабон, и приобщаването на председателя на Еврогрупата;
24. Приветства сътрудничеството между ЕЦБ, Комисията и сектора на финансовите услуги за успешното начало на инициативите „Единна зона за плащания в евро“ (SEPA) и „Краткосрочни европейски ценни книжа“ (STEP); смята, че те представляват положителен принос от страна на сектора на финансовите услуги за напредъка на финансовата интеграция в Европейския съюз;
25. Приветства започването на операциите по Цел 2 и приключването на дейностите по преминаване към единната съвместна платформа; смята, че използването на единната съвместна платформа е важна стъпка в посока към финансова интеграция и намаляване на разходите за клиринг и сетълмент; счита за неотложно ЕЦБ да предложи в настоящия момент управленска структура за ценни книжа по Цел 2 (T2S);

Външно измерение на еврото

26. Отбелязва стабилното нарастване на положението на еврото като международна валута; изтъква, че начинът, по който Европейският съюз е представяван в областта на икономическите и паричните въпроси на международни форуми, не отразява добре действителната икономическа тежест на еврозоната и това може да се разглежда като пречка за по-голямо влияние в областта на международните финанси; следователно призовава да бъдат предприети конкретни действия за общо представителство на еврозоната в международни финансови институции, като например МВФ;
27. Насърчава ЕЦБ да продължи дейността си за засилване на своята на координираща роля в международния финансов контекст; смята, че по-силното положение на еврото в международен план ще се отрази благоприятно на еврозоната, като ще насърчи държавите-членки, които в момента не участват, да се стремят към

пълноправно членство;

o

o o

28. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията, както и на Еврогрупата и Европейската централна банка.